

If undelivered return to: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE" 1004 N. Chicago Street, JOLIET, ILL. Return Postage Guaranteed. The largest Slovenian Weekly in the United States of America. Issued every Wednesday. Subscription price: For members yearly \$1.20 For non members \$2.00 Foreign Countries \$3.00 Telephone 1048

Največji slovenski tednik v Združenih državah. Izhaja vsako sredo. Naročnina: Za člane, na leto \$1.20 Za nečlane \$2.00 Za inozemstvo \$3.00 NASLOV uredništva in upravljalstva: 1004 N. Chicago Street, Joliet, Ill. Telefon: 1048

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION Entered as Second-Class Matter December 9, 1920, at the Post Office at Joliet, Illinois, Under the Act of August 24, 1912

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

Štev. 34.—No. 34.

JOLIET, ILL., 24. AVGUSTA (AUGUST) 1921.

Leto VII. Volume VII.

Kralj Peter I. Karadjordjevič umrl. SMRT GA JE REŠILA DOLGOTRAJNEGA TRPLJENJA.

Naslednik, kralj Aleksander bolan v Parizu.

Belgrad, 16. avgusta. — Danes zjutraj ob pol šestih je umrl Peter Karadjordjevič, kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Vest o smrti kralja Petra se je pričakovalo vsak čas vsled bremena visoke starosti (76 let) in velikega telesnega ter duševnega trpljenja, katero je sivolasi vladar moral zadnja leta prestajati. Zadnje dni ga je hudo mučila prsna bolezen, da je ležal 5 dni pred smrtjo v nezavesti. Napori večletne vojne so ga do cela izmučili, da je postal zadnji čas popolnoma hrom in tudi slep.

Belgrad, 18. avg. — Ministrski svet je izdal dne 16. t. m. sledečo proklamacijo:

"Njega Veličanstvo kralj Peter je umrl v Pavlovičevi vili danes zjutraj ob 5:30 uri. Ob njegovih smrtnih postelji so stali vsi člani kabineta.

Na podlagi člena 56 državne ustave bo zasedel prestol Njega Velič. kralj Aleksander.

Dokler se kralj Aleksander ne vrne v Belgrad, bo izvrševal vladne posle ministrski svet.

Narodu Srbov, Hrvatov in Slovencev:

Vsi naši narodi brez razlike na ime ali veroizpovedanje, bodo velikemu kralju iz srca hvaležni, ker je s svojim vestnim, ustavnim in parlamentarnim vladanjem pridobil svobodo ljudstva in na ta način dovedel naš narod do ciljev.

Pod njegovim vladanjem je kraljestvo Srbov na podlagi svobodnih institucij ter smeri narodnega sistema postalo sila in pozornost naroda; to je omogočilo silo naroda, da se je razvil in opomogel do svobode, po tolikih letih trpljenja in robstva pod tujim jarmom.

Ves čas življenja je pokojnik deloval za ideale svojega ljudstva, za osvobodjenje in ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev kot en narod. Delal je za ljudstvo, in trpel zanj v pregnanstvu.

Na željo se mu je pa uresničila želja, ko se je njegova zmogljiva armada vrnila v osvobodeno deželo. Dočakal je dneva ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev. Napori in trpljenje kralja Petra za narod bo ostalo kot zgled bodočim generacijam.

Zdaj, ko leži; naš kralj na mrtvaškem odru, se ga vsi hvaležno spominjamo s tem, da se oklenimo prestola njegovega naslednika kralja Aleksandra, sina pokojnika, ki bo kot naš bodoči vladar in vrhovni poveljnik naše armade sledil svojemu blagemu očetu.

Slava pok. kralju Petru. Živel kralj Aleksander!"

Belgrad, 17. avg. Kralj Aleksander, ki se začasnoma v Parizu nahaja, se ne bo mogel takoj vrniti v Belgrad. Vsled vnetja na slepiču trpi kralj hude bolečine, vsled česar bo moral biti operiran. To bo kralja Aleksandra zadrževalo, da se ne

bo mogel vdeležiti pogreba svojega pokojnega očeta, kralja Petra.

Ker mora vladar po novi ustavi prisesti v desetih dneh po zasedbi, se bo podala posebna komisija iz Belgrada v Pariz, kjer bo novi kralj Aleksander prisegel na ustavo v svoji bolniški postelji.

Vest o Aleksandrovi bolezni se zanikuje.

Pariz, 21. avg. — Tukajšnje časopisje se bavi na dolgo in široko z zamotano zadevo bolezni bivšega regenta kralja S.H.S. in sedanjega kralja Aleksandra. Eni zatrjujejo, da je bil kralj Aleksander operiran na vnetem slepiču, drugi pa, da ima Aleksander neko nevarno krvno bolezen in da je njegovo stanje kritično. Nekateri časnikarski poročevalci so pa zvedeli, da je Aleksander neznan kam zginil s svojo zaročenko princeso Zofijo Vendomensko.

Predsednik Harding izjavil kralju Aleksandru sožalje

Washington, D. C. 19. avg. —Predsednik Harding je poslal kralju Aleksandru naslednjo brzojavko: "Silno sem se razžalostil, ko sem izvedel za smrt vašega slavnega očeta. Vam in vsej kraljevi družini izrekam svoje iskreno sožalje."

Karolu Habsburgu se godi slabo.

Dunaj, 21. avgusta. — Bivši avstrijski cesar in ogrski kralj se bo v kratkem obrnil na vrhovni svet Lige narodov za dovoljenje, da bi zasedel ogrski prestol.

Zeneva, 21. avgusta. — Vsled sporazuma angleške, ogrske in švicarske vlade se je bivšemu avstro-ogrskega vladarju Karolu Habsburgu ter njegovi družini podaljalo rok bivanja v Švici do konca oktobra t. l. To podaljšanje se je vsled tega izvršilo, ker ga nobena druga država noče sprejeti.

Dalje poročajo tukajšnji lokalni listi, da se Karolu godi precej slabo, ker je večino svojega denarja, 31 milijonov kron izgubil v neki curiški banki, ki je propadla.

Mir med Nemčijo in Združ. državami bo ta teden podpisan.

Berlin, 20. avg. — Ako ne nastanejo kake posebne zapreke, bo formalen mir med Nemčijo in Združenimi državami podpisan tekem prihodnjega tedna. Glede te zadeve so vsa važna posvetovanja med kanclerjem Wirthom in vodji raznih strank — izvzemši komunistov — dovršena. V obče se sodi, da bo mirovni načrt v celoti v državni zbornici potrjen, ko ga bo državni kancler predložil.

Ellis Loring Dressel, ameriški komisar v Berlinu in Dr. Friderik Rosen, vnanji minis-

ter Nemčije sta se že sporazumela glede osnovnih točk mirovne pogodbe.

Japonski prestolonaslednik obiskal sv. Očeta.

Iz Rima se poroča, da je japonski prestolonaslednik, princ Hirohito, mudivši se s svojim spremstvom na svetovnem potovanju poleg italijanskega kralja dne 30. julija tudi posetil papeža Benedikta in se mu poklonil.

Na predprijem odhoda iz Rima je poslal princ Hirohito sv. Očetu še sledeče poslovilno pismo:

"Ker ravno zapuščam Rim, središče katoličanstva, se Vaši Svetosti ponovno zahvaljujem v svojem imenu in imenu princa Kanin-a, za prijazen sprejem, katerega ste nam večeraj izkazali. K sklepu želim Vaši Svetosti uspešno in srečno vladanje. — Hirohito, prestolonaslednik."

Anti Ku Kluxovci v Texasu.

Austin, Texas. — Poslanec Paptman iz Cross okruga je v zakonodajni predložil predlogo za uvedbo kaznovanja vseh pripadnikov tajne Ku Klux Klan organizacije. Ta kazen je določena od \$500. do \$5000. in do 10 let zapora za dvojico, ali več oseb, ki bi ogrožale, nadlegovale ali strahovale kakega posameznika. Jednaka kazen zadene onega, ki bi nosil kako našemljeno obleko.

V severnem delu države Texas se je te dni ustanovila tudi posebna Anti Ku Klux Klan organizacija ki je tem povodom izdala v javnost sledeči oklic:

"V Severnem Texasu je ustanovljena Anti Ku Klux Klan družba.

Mi ne bomo nikomur kaj hudega prizadeli, dokler Ku Kluxovci ne izvršijo kakega nasilja. Nas je dosti in smo zelo močni. Ako treba, bomo tudi z nasiljem skupaj potovali in opravljali svoje posle.

Postava bo pokazala, da imamo tudi mi, moč napram druhalu in belim kapam (Ku Kluxovcem). Vsled tega vas že sedaj opozarjamo: bodite previdni!

Nas ni mogoče spoznati; taki tudi ostanemo. Upamo, da nam ne bo treba rabiti brzojavnih drog in hladnega jekla; ako pa pride do tega, se bo število stanovnikov na Greenwood pokopališču kmalu pomnožilo.

Podpis: "Anti Ku Kluxovci."

Pes isledil mrtvega gospodarja.

Greenville, S. C. — Tu živeti, že priletni ribič John Abram se je te dni pri ribarjenju ponesrečil in vtonil; vse iskanje njegovih sosedov je bilo zaman. Nekega dne so pa iskaleci naleteli na malega ribičvega psa, ki jih je dovedel do nekega močvirnatnega obrežja več milij oddaljeno od njegove koč. Lajanje psa na onem mestu je pospešilo, da no naši ponesrečencevo truplo.

PRVA RAZDELITEV POD-PORE ZA PRIZADETE V PUEBLO, COLO.

Iz urada "The Pueblo Jugoslav Relief" smo te dni prejeli izrezek iz tamošnjega dnevnika "Pueblo Star Journal" s kratkim naznanilom o prvi razdelitvi \$10,000.00 med one jugoslovanske družine, ki so bile prizadete vsled minule povodnji.

V to svrhu se je vršila dne 14. avg. v uradu Pueblo Jugoslav Reliefa seja odbora in shod vseh prizadetih. Označeni pomožni odbor je razvrstil prizadete družine v štiri razrede in sicer: I. razred (33 družin), ki so prišle vsled povodnji ob vse svoje imetje. II. razred (38 družin); to so družine, ki so tudi hudo prizadete. III. razred (40 družin) deloma hudo prizadete in v IV. razred (24 družin), najmanj prizadete. Vseh teh družin je torej 135.

Prizadetim družinam I. razreda se je izplačalo \$120.00 vsaki; II. razreda po \$90.00, III. razreda po \$60.00 in IV. razreda po \$30.00.

Da je Pueblo Jugoslav Relief dospel do podpore \$10,000 so k temu veliko pripomogle tri velike podporne organizacije. K. S. K. Jednota je temu odboru dosedaj poslala \$2564.49; Narodna Hrvatska Zajednica iz Illinoisa pa tudi \$2000.

Rojaki in rojakinje! Ne pozabite nesrečnih in hudo prizadetih slovenskih družin v Pueblo!

Važna seja delavskih voditeljev.

Atlantic City N. J. 21. avg. — V svrhu borbe napram vednem znižanju delavskih plač, se bode jutri v tem mestu pričela važna seja izvrševalnega odbora zveze American Federation of Labor; seja bo trajala več dni.

Te seje se bodo vdeležili: Samuel Gompers, James Duncan, Frank Morrison, Mathew Wohl, J. F. Ballentine, Jakob Fischer, Frank Duffy, Wm. Green, W. D. Mahon in T. A. Rickart.

Jeklarski trust bo zopet znižal plačo.

New York, N. Y. 20. avg. — Ravnateljstvo U. S. jeklarske korporacije je danes objavilo svoje uradno naznanilo, da bo počenši z 29. t. m. vsem delavcem te korporacije plača za 20 odst. znižana; namesto 37c na uro, bo ista znašala samo 30c. Vsled tega bo prizadetih skoro 300,000 delavcev, ki so zaposleni po jeklarnah, železnicah in rudnikih te korporacije; skupna tedenska plača delavcev po jeklarnah bo po novi lestvici znašala \$21.00 za 7 dnevno delo. To zmanjšanje plače je od meseca maja t. l. že tretje in znaša dosedaj v primeru z lansko plačo 45 odstotno znižanje.

Elbert H. Gary, predsednik jeklarskega trusta se izgovarja, da so izredno nizke cene jekla in drugih izdelkov prisilile korporacijo do zopetnega znižanja plače delavcem.

Uvoz opojne pijače narašča.

Washington, D. C. — Na podlagi uradnega poročila oddelka za trgovino se je minulo fiskalno leto v Združene države inportiralo za 5 milijonov dol. raznih opojnih pijač, pred letom dni pa samo za \$500,000. Največ inportirane opojne pijače tvori vino (2 milijona galon). Od julija 1919 do jul. 1920 se je pa uvozilo samo 28,000 galon vina. Temu sledi viska, 195,000 galon; leto nazaj pa samo 32,000 gal.

Izmed te, prepovedane pijače je poslala Anglija največ viske, Francija šampanca, Španija pa druga vina. (Pa pravijo in pišejo, da živimo v dobi prohibicije! Ta pijača ni bila namenjena za delavee, ampak za milijonarje in bogatine, politikarje, ki ga navzile prepovedi lahko "cukajo". Op. ured.)

Umestna postava.

Washington, D. C. 17. avg. — Kongresnik Herrick iz Oklahome je izdelal zašonski načrt, na podlagi katerega bo strogo prepovedano prodajati ali kupovati državne bonde pod nominalno ceno. Za vsak tak prestop je določena kazen \$10,000. — denarne globe in 10 let zapora v ječi. Na podlagi te postave se torej ne bo smelo kupovati in prodajati tudi ne Liberty bondov izpod \$50. — ali \$100. —, oziroma za nižjo svoto, kakor so bili izdani.

Velika armada brezposelnih.

Washington, D. C. 17. avg. — Delavski tajnik Davis poroča, da se nahaja dandanes v Združenih državah 5,733,000 oseb brez dela. To uradno poročilo je bilo izdano vsled zahteve senatske zbornice.

Zmanjšanje državnega dolga.

Zvezni zakladniški oddelk naznanja, da je znašal naš skupni državni dolg dne 31. julija t. l. \$23,771,237,008 in da se je ta dolg tekom julija zmanjšal za \$206,213,543

Protrest premogarjev.

Charlestown, W. Va. 20. avg. — Iz Paint Creek in Cabin Creek premogovnega okruga ob Kanawha reki se je danes v Marmetu zbralo več tisoč premogarjev, kjer so vprizorili veliko demonstracijo ter protest, ker je v Mingo okrugu še vedno nveljavljen preki sod.

Modra obsodba.

V Washingtonu N. C. je te dni sodnik Horton obsodil 5 mladih fantov zaradi malih tatvin, da morajo hoditi skozi leto dni redno vsako nedeljo v cerkev, ali pa če jim je delo v prisilni delavnici ljubše? Mladi nepoštenjakoviči so obljubili da se bodo poboljšali in hodili rajši v cerkev.

Dober plén poštnih tatov.

Iz Washingtona se poroča, da se je v Združenih državah letos od 1. aprila do 1. maja izvršilo 36 večjih poštnih tatvin v skupnem znesku 6 mili-

jonov dolarjev. Polovica tega denarja je poštni departmen nazaj dobil.

Imenovanje.

Iz Clevelanda, Ohio se poroča, da je bil 15. t. m. imenovan profesorjem tamošnje Cathedral latinske šole dosedanji duhovski pomočnik fare sv. Vida, Rev. A. Bombač. Zaeno b. Rev. Bombač kot pomočnik prideljen k slovenski fari sv. Lovrenca v Newburgu. Čestitamo!

Umor na ladji.

San Francisco, Calif. 20. avg. — Na jambornici "Christensen", ki je priplula semkaj iz Callao se je med vožnjo na visokem morju izvršil dvoje umor. Nek japonski kuhar na vedene ladje je v prepiru ustrelil kapitana M. C. Carrona iz maščevanja je zatem moštvo one ladje vrglo morilca v morje.

Boj proti gledališkim igralkam.

Dne 12. avg. t. l. je republikanski poslanec Herrick iz Oklahome v kongresni zbornici predlagal uvedbo postav naprejene proti gledališkim igralkam.

Njegov zakonski načrt določa, da mlade Američanke ne smejo več igrati na odrih, a v kino glediščih. Dalje ne smejo razni listi in filmove korporacije razpisovati kontesto za krasotice in najlepša dekleta.

Kongresnik Herrick se pritožuje, da se je zadnji čas ameriškega nežnega spola oprijel neka bolezen in občena želja nastopu na odrih. S tem dekleta zanemarjajo doma in v spodinjstvu, kjer naj bi raj kot žene oskrbovale svojo družino.

Zares umestna postava, t da neizvedljiva!

Hrvaški komunisti bodo deportirani iz Amerike.

Milwaukee, Wis. 20. avg. — Vsled določbe zveznega sodišča bode šest Hrvatov, članov komunistične stranke deportiranih v njihovo staro domovno vsled ruvanja proti državi. Prizadeti so: Steve Jossig, Mike Lojan, Bela Jurič, Pav Markovič, John Antolič in Sa Markovič.

Samomor ruskega princa v Parizu.

Pariz, 22. avg. — Danes se v nekem tukajšnjem hotelu strelil ruski princ Nikita L. tanov Rostensky, bratranec bivšega ruskega carja Nikolaja. Iz pokojnikovega zadnjega pisma je posneti, da ga je gnala v smrt obup, žalost in revščina.

Bivši princ Nikita je bil prvojno poročnik carjeve telesne straže; kmalo po revoluciji pa zbežal v Pariz, je vse svo premoženje zapravil. V njegovem žepu so našli listek s dečo vsebino "Moj car je r. tev. Moja domovina uničena. ker ne morem več te žalosti prestajati. rajši umrjem!"

GLASLO K. S. K. JEDNOTE

Official organ of the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America. Subscription prices: \$1.20 for members, \$2.00 for nonmembers, \$3.00 for foreign countries.

Vojno posojilo Amerike tujim državam.

Table showing military loans from the US to various countries: Britain (\$4,166,318,358), France (\$3,350,762,930), Italy (\$1,648,034,050), etc.

Article discussing military loans to foreign countries, mentioning the US government's role and the impact on the war effort.

vojne odškodnine zaveznikom. Dne 30. avgusta t. l. jim bo zopet plačala tisoč milijonov mark v zlatu (\$250,000,000) En bilijon mark v zlatu vsake štiri mesece, kar Nemčija plačuje, bi zadostovalo za zgradbo petih panamskih prekopov vsako leto.

OD KROŠNJARJA DO MILIJONARJA.

V mestu Menominee, Mich., živi čudak, Marshall Burns Lloyd, ki je bil gotovo pod "srečno" zvezdo rojen, kajti pred 3 leti nazaj ni imel za \$100 kredita pri ljudeh; danes je pa vreden pet milijonov.

Danes je pa srečni Lloyd večkratni milijonar; ima krasno palačo, avtomobile in vse druge udobnosti. Poleg tega ima ondi veliko tovarno smok in tovarno otroških vozičkov.

Ko so ga pri nekem obisku v Chicagu časnikarski poročevalci vprašali, kaj je že vse doživel na svetu in kako je ravnal na lovu za srečo jim je odvrnil, da je imel pri vsaki stvari vedno zbrane misli.

Mr. Lloyd je bil rojen v St. Pavlu pred 62 leti, kjer se je v svoji mladosti ukvarjal s krošnjarstvom. Na dvokolnici je od hiše do hiše vozil in prodajal ribe.

stvari. Ves svoj prihranjeni denar je porabil pri iznajdbah tako da mu je ena iznajdba pripomogla k drugi. Ko je sestavil svoj prvi moderni stroj za vliyanje jeklenih cevi, je bil do malega zopet brez denarnih sredstev.

Mr. Lloyd se je zatem vrnil nazaj v Menominee, kjer je stroj izpopolnil in ga drugam prodal. Zdaj morajo oni tovarnarji te stroje od dfgudog naročevati in plačevati visoko ceno zanje.

Mnogo bogastva je Lloyd donesla tudi iznajdba stroja za pletenje vrbovine, n. pr. otroških vozičkov, košar itd. Tekom 18 mesecev se je njegova trgovina z otroškimi vozički dvignila za 600 odstotkov.

Mr. Lloyd je prodal patent za pletenje vrbovine v Novi Zelandiji, Avstriji in Kanadi; samo na Angleskem je dobil zanj \$1,500,000.

ZENITNA PONUDBA.

Zelim se poročiti s Slovenko, ki je približno moje starosti, bodisi dekle, ali vdova. Jaz sem vdovec star 46 let, ter imam četvero otrok; najstarejši je star 12 let, najmlajši pa 5. Imam stalno delo, nekaj prihranjenega denarja in lasten dom.

Katero veseli naj mi piše, ter pošlje svojo sliko. Josip Požek, 317 Fulton St. Mohawk, Mich.

IMENIK KRAJEVNIH DRUŠTEV K. S. K. JEDNOTE IN NJIH URADNIKOV. List of regional societies and their officers, including names like Štefana, Jurija, and others.

Obliak, bx 1162, Soudan, Minn. Zastopnik John Tekavc, Box 770 Soudan, Minn. Redna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu v Tower, Minn., v cerkveni kapeli. 5. Društvo sv. Družine, LaSalle, Ill. — Predsednik Alojz Bedenko st., R. F. D. No. 1. Tajnik John Pražen, 1121—3rd St. Zastopnik Joseph Gende, 70—2nd St. Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v slovenski cerkveni dvorani.

32. Društvo "Jezus Dobri Pastir", Enumclaw, Wash. — Predsednik John Polajnar, P. O. Box 103 Enumclaw, Wash. — Tajnik Joseph Malneritch, RFD No. 1, Box 107. — Zastopnik Joseph Malneritch, RFD, 1 box 107 — Redna seja se vrši vsako tretjo nedeljo v društveni dvorani.

IZDAJALEC.

Ruski spisal A. A. Bestužev.
Poslovenil J. J. K—g—j.

Vedel nisem, s kom in zakaj se bojujem; da sem le sekal in pokončaval, pa sem bil zadovoljen. Ta zabava je bila moj delj moja nagrada. Moje srce se je osveževalo v bojnem prahu; oživljal sem se z onim življenjem, katero sem jemal drugim; toda kdo more bolje od Lisovskega oceniti sladkobo drznosti in pijanost zmage!

"Ti veš, da to se ni vleko dolgo: naši moskovski lenuhi so priznali Dimitrija, jaz sem z vzdihljajem spustil svoj meč in, naprošen od vseh, šel v svitu novega carja v stolico. Kaj sem hotel? — treba je bilo njeziti carske sokole, da bi dobil pri priložnosti vojvodstvo. Zahajal sem v krog ljudi, katere sem preziral, kateri so mi pa bili potrebni, da bi se iz njih povišal. Obilno prgišče zlatega prahu v oči, potrebno številno blešče in plašču, ogrsko vino in arabski konji — in tvoji lahkomišelniki rojaki so postali moji prijatelji. Skupaj smo rogovlili po moskovskih ulicah, teptali narod, odvajali krasotice. To me je spominjalo na grabežljivo življenje. V nasiženju sem dihal veseleje: že sem bil pred pragom uresničenja svojih želj — a nekaj me je čakalo! Na neki pojedini me je razžalil mladi Osolinski, in mogočna glava je zletela v prah. Jaz sem bežal, a ne pred smrtjo, ampak pred sramoto, in domovina me je sprejela pod svojo streho, toda kako? — kakor drevo, katero vabi v svojo senco popotnika, da bi se odahnil, a napelje nanj streljo!"

"Ko sem prišel sem, sem se imenoval prerodil. Pri spominu na prejšnjo nedolžnost je zadremalo moje bojno srce, kakor dete pri zibelni pesmi. Tu je bilo vse tako tiho in uljudno! Mojih roditeljev ni bilo več na svetu, a našel sem v svojem varuhu, vojvodi Volynskem, drugega očeta; pri njem sem se seznanil z njegovo prekrasno hčerko Heleno, in... priznam ti, Lisovski, presrečno jo začel ljubiti; neznan mi čuvstvo nekakega nebeskega pokoja mi je objelo srce, ko sem jo pogledal. Moje srce je postalo kakor sladkobe prenapolnjena časa, ljubezen do nje se je razlivala na vsa moja okoličja. Tačas sem spoznal radost dobrote in in potrebo družbe; prvih je postal zame prekrasen ves božji svet. Kako veselo so mi tekli dnevi, kako tihe in čiste so bile moje sanje! Sedaj se samo spominjam, da je to nekdanj bilo; a razumeti, a čutiti tega ne morem več. Kaj bi vsega ne storil, kaj bi ne dal, da bi si povrnil ono ljubeznivo raztresenost pri njej, ono nestrpnost dolgočasnosti brez nje, ono brezžolčno nevoljo za malenkost, ono navdušenje za laskanje! Tri leta so prešla, kakor jedno majsko jutro; ona je rasla in se razvijala pred mojim očmi, a jaz sem radi nje pozabil boj in slavo. Poljake in Rase. Dimistrija so poglajali za meno. Njegovi načrti, njegova oblast in življenje so bili raztreseni hkratu z njegovim pepelom s topovim strelom... in to je bila prva slika njegovega vladanja: grom in dim — pepel na vetru!

Druge moskovske zadeve so ti znane... a jaz jih tačas nisem hotel poznati — želel sem jih pozabiti; sedel sem tukaj, odaran od nje, a kako prekrasna je bila tedaj! kako odkritosrčna je bila z menoj! s kako nežno skrbnostjo me je hotela

razvedriti, s kako otroško nagajivostjo se je veselila, ko sem bil jaz vesel! Lisovski! težko verjetno, težko in sramotno se je spominjati, kako sem se jej tačas laskal jaz, ponosni in neupogljivi mož; koliko pohval in uslug sem jej storil; po cele ure nisem obrnil z nje pogleda in srkal začaranje krasote; samo na njo sem mislil, samo o njej sem sanjal... Da, jaz ne poznam srede in mej v svojih strasteh: sovražim do besnosti, ljubim do pijanosti! A ljubezen ne prinese vsakomur sreče. Glej, kakor oživlja rosa travo, a razje z rijo jeklo moje sablje — tako, kakor ta perzijska sablja, morala je moja ljubezen raztrgati vse zapreke ali razdrobiti se v koščke. Moje srce, polno strastij, podobno je viharnemu oblaku, bliščočemu s solnčnimi žarko; a le jedna nasprotna megla, jedna iskra — in kdo se predrzne igrati s Perunom? To se je tudi zgodilo. — Moj mlajši brat Mihajlo je prišel za pol leta sem, in kmalu se nisem mogel vzdržavati, da ne bi sovražil onega, katerega bi moral ljubiti. Jaz sem molčal... on se je prekrival, a njuna protistranska ljubezen je nehala biti tajna, in jaz sem okusil muke ljubosumnosti, seznanil se s peklo zlobe. Sveža lica, temne oči, krasne besede. Mihajla so vjele njeno srce — in katero žensko srce ne izbira prijatelja po sebi? Ono ne more odgovoriti, njih pamet pa ne more umeti naše silne ljubezni. One rade poslušajo strastne besede strasti, kakor pesem v neumljivem jeziku, katerega je sicer prijetna posluha, a neumljiva sreča! Samo z blebetanjem, samo z otročji igrami dosežeš njih zanimanje."

"Toda ne samo ljubezen Heleno mi je ukradel Mihajlo, ljubezen, s katero je bil združen moj dušni mir, nastala sreča mojega življenja! Ne! Dvojni nož mi je zasadel v srce. Volynskij se mi je oddaljeval; prisostovalo je meni po starosti in izkušnosti, da bi prevzel vojvodstvo. Boljši meščani so mi obečavali, da izbero mene, celo ako bi se Volynskij protivil. Vse je bilo gotovo... ukrenil sem uporabil silo, mislil sem, da brezen, pa vsaj roko Helenino; in snubim jo... a kaj slišim? Nakrat izvem, da vsled bratovljive spletke se mu izročila moja izvoljenka in njej doto — vojvodstvo... a v vsem mestu ni bilo slišati glasu za-me. Kakor besna zverina poskočilo je tačas moje srce; ne vem, kako da nisem znorel od srda. Drugo ti je znano. Svet in pekel, vse se mi je izneverilo — in postal sem tvoj tovariš."

A ti si videl, kako sem se maščeval radi kovarstva! Samo po maščevanju hrepenim... drugega čuta nimam več; iz srca sem že iztrgal trnjevi venec ljubezni. Prisegam pa pred vsemi, da mi je še sedaj drago, kar mi je bilo sveto, — Helena bode živa ali mrtva v mojem objemu. Hočem se nasmejati njenim mukam, ker je prezrla moje; hočem, da nikdar ne izbriše s svojimi solzami krvi svojega ljubimca. Imenuj to otročarijo, trmo, razdraženost malenkostnega samoljubja in čestihlepnosti; posmehuj se temu, kolikor hočeš, a ona bode moja. To je moj cilj, to je moja želja... kajti, ni li boljše poslušati svoje volje, kakor večno se pokoriti tuji? A brata... zlodjeva brata... si li slišal moj odgovor na njegovo

pismo, katero mi je nedavno poslal na puščici! Izpustim ti kri, sem mu odgovoril, — da raztržem zadnje vezi, ki naju družijo, a mene tlačijo; s pepelom požara zasujem Perejaslavlj, kateri me je zavrgel — ako mi je pa usojeno, da poginem, tedaj potegnem tudi sovražnike s seboj v drezo...!" (Konec prihodnjic.)

Direktno

v Dubrovnik, Reko in Trst lahko potujete, če kupite šifkate pri meni. Dopremijam rojake iz kraja. Izvršujem vse bančne posle. Sprejemam denar na uloge in plačam 4% obresti. Vloge izplačujem brez napovedi, ali vsaki čas. Pošiljam denar v kronah, dinarjih in dolarjih. Pišite po cenik.

EMIL KISS, bankir.
133 Second Ave. New York, N. Y.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Na tisoče žena,

ki so slabe, nervozne, izdelane in trpe vsled neregularne periode, dobre odporne, ko vzamajo

SEVERA'S REGULATOR

(Severjev Regulator). Ta regulator goji moč, premaguje bolečine in regulira ženske funkcije. Zadoščenje je dajal skozi štirideset let.

Cena \$1.25.

Dobite ga pri svojem lekarju.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

SAMO SE NEKAJ DNI!

Californijsko grozdje. "Najboljše na trgu."

VINSKO GROZDJE. Najboljše vrste, belo, sladko, veliko v zabojih po 30 funtov; zaboj \$4.50
MUŠKATEL GROZDJE. Ponoš Californije, v zabojih po 30 funtov; zaboj \$5.00
DEBELI OREHI, z bolj mehko lupino; najboljši na trgu; v škatljah po 10 funtov; 1 škatlja \$3.50
ROZINE, sadke brez peček v zabojih po 30 funtov; 1 zaboj \$5.50
Mi garantiramo, da so gorjavenjeni pridelki najboljše kakovosti in da bodo dospeli nepokvarjeni na določeno mesto.
Grozdje se razpošilja po ekspresu, vse drugo blago pa po železnici (tovoru), če kdo drugače ne zahteva.
Da bo odjemalem ustrezno, mi pošljemo z vsakim naročilom 1 vrečo 100 funtov čistega zmlitega sladkorja za \$4.98
Izpolnite ta kupon in ga pošljite z naročilom vred. *

CALIFORNIA GRAPE AND ORANGE CO.
607 Congress Bldg. Detroit, Mich.

Prilagam pošno nakaznico (Money Order) za \$..... za kar mi pošljite:

..... funtov Vinskega grozja \$.....
..... funtov Muškatele grozja \$.....
..... funtov Orehov \$.....
..... funtov Rozin \$.....
..... funtov Sladkorja \$.....

Ime Mesto
Država Cesta ali boks št.....

Dve leti dela in vspaha 1919-1921

Ob nastopu meseca avgusta je imela tvrdka Zakrajšek & Češark za seboj dve leti trdega dela in pa tudi vspaha.

Okrog 1. avgusta 1919 je njen ustanovitelj Leon Zakrajšek prišel v New York iz Milwaukee, Wis., sam je izposloval potrebna zastopstva, odprl urad in se lotil dela z zavihanimi rokavi v zavesti, da točno, pošteno in vtrajno delo mora prinesiti vspeh.

V teku dveh let je ta tvrdka odpremila v Evropo nad 1500 POTNIKOV nad 500 POTNIKOV je prišlo z njenim posredovanjem iz starega kraja in blizu TRI STOTISOČ DOLARJEV je bilo poslanih skozi njo.

V dveh letih je iz skromne potniške pisarne postalo bančno podjetje, ki posluje pod državnim nadzorstvom in ima svoje direktne bančne zveze z Ljubljano, Mariborom, Zagrebom, Trstom in Dunajem.

Za ta, tako lepi rekord bodi v prvi vrsti izrečena zahvala številnim prijateljem in zagovornikom.

Na podlagi dosedanjih pridobitev pa je ta tvrdka danes bolj kakor kdaj prej v stanu biti na službo onim.

ki potujejo v stari kraj in onim, ki žele dobiti svoje iz starega kraja ter onim, ki hočejo poslati denar v stari kraj, kakor tudi onim, ki imajo kake druge posle s stari krajem.

Za vsa nadaljna Pojasnila se obrnite na:

Zakrajšek & Češark

SLOVENSKA BANKA
70-9th Ave. New York City.

PISELJEVANJE V AMERIKO UTEGNE BITI PREPOVEDANO.

Kdor hoče dobiti svoje v Ameriko, naj si da hitro pri meni narediti potrebne listine, tako da oseba v starem kraju dobi dovoljenje od ameriškega konzulata prej kot mogoče.

Za slučaj neuspelosti ali za kasnelosti prošnji povrnem denar.

MATIJA SKENDER
Javni notar za Ameriko in stari kraj.
5227 Butler St.
Pittsburgh, Pa.

Ljudje s kilo.

Na tisoče ljudi z utrganjem (kilo) si lajšuje trpljenje s tem, da nosijo in rabijo STUARTOVE umetne PRILEPLJIVE PLAPAO PODLOGE (blazinice). Vrzite torej proč voj stari kilni pas. Ne nosite več jeklenih ali gumijastih trakov, ki vas tišijo in tudi lahko vbodejo. Naj Vam mi dopošljemo za poskušnjo eno.

VRZITE PROČ SVOJ KILNI PAS.

Ne računamo za isto ničesar. Naj vam dokažemo številno slučajev, kaj so PLAPAO PODLOGE za druge že dobrega storile. Pišite po našo knjižico o utrganju (kilo), tam boste mnogo zvedeli o tej neprijetni bolezni. Mi imamo zaprisežena spričevala in zahvalna pisma iz vseh delov države, kjer je dokazano, da so PLAPAO PODLOGE najboljše in da so že mnogim kilo odpravile. NE ODLASAJTE IN NE ČAKAJTE minute več. Pošljite nam svoje ime in naslov SE DANES. Mi Vam bomo takoj poslali a poskušnjo in ZASTONJ eno PLAPAO in knjižico o utrganju. Naslov: PLAPAO CO. 3266 Stuart Bldg. St. Louis, Mo.

AGITIRAJTE ZA K. S. K. JEDNOTO!

IZUMITELJI.

Pišite po našo knjižico v zadevi iznajdb in patentov. Knjižico vam pošljemo zastonj.

Za točno, ekspertno in zanesljivo rešitev vašega patenta pišite nam, ker smo patentni odvetniki in imamo že večletno skušnjo. Nihče drugi se bolj ne razume na patente kot mi.

V vašo korist pišite še danes po našo Slovensko patentno knjižico.

A. M. WILSON, Inc.
Registered Patent Attorneys,
315 Victor Bldg. Washington, DC

POZOR!

Slovinci in Hrvati v Chisholm, Minn., in okolici.

Kadar želite uložiti denar na hranilno ulogo ali čekovni promet, zavarovati vaše poslojpe ali poglati denar v staro domovino, obrnite se na stari in zanesljiv!

Miner's State Bank

Chisholm, Minn.
Frank Gouže, Slovenec, je blagajnik banke in vso vašo trgovino lahko odpravi v materinem jeziku.
"Točnost", "Varnost" in "Postrežba" je naše geslo.

Slavna društva K. S. K. J., pozor!

Vse tiskovine, kakor pisarni papir, kuverte, nakaznice, pobotnice, bolniške liste, društvena pravila i. t. d., dalje vse tiskovine pri prirajanju veselice, kot vstopnice, veliki, srednji in mali plakati, se izdelajo hitro in lično kakor tudi po zmerni ceni v naši tiskarni, ki je največja in najmodernejša slovenska unijaska tiskarna.

Slavnim društvom preskrbimo na željo prestavo pravil iz slovenskega na angleški jezik.

Kadar torej rabi vaše sl. društvo kaj tiskovin, obrnite se do nas. V naši tiskarni se tiska "Glasilo" K. S. K. J.

AMERIKANSKI SLOVENEK

1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Zanesljivo in hitro

poskrbuje denarna izplačila v stari domovini in opravlja druge bančne posle

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortland St., New York, N. Y.

Rojaki, poslužujte se v vseh zadevah te slovenske banke, ki je pod stalnim nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo \$100,000.00 glavnice in \$50,000.00 rezervnega zaklada.

Za cene denarju glejte list "GLAS NARODA".

— ZA —

FRANK SAKSER STATE BANK

FRANK SAKSER, predsednik.

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!

ALPENTINKTURA je najuspešnejša na svetu za rast in proti izpadanju las. Alpenpomada za brke in brado; kurja očesa in bradovice v 3 dneh popolnoma očistram; rumatizem v 6ih dneh popolnoma ozdravim Bruslinskinktura od katere postanejo sivi lasje popolnoma naradni; rane opekline, potne noge in za druge bolezni imamjako uspešna zdravilo. Pišite takoj po cenik in Koledar in Knjižico za leto 1921, kar pošljem zastonj. Pošljite marko za 5c za poštino. Knjižica velja v potrebi več kot \$10.

JAKOB WAHČIČ, 6702 Bonna Avenue N. E. CLEVELAND, OHIO.

Farme v bližini 20 milj zapadno od Chicaga.

Na prodaj imamo 15 akrov farmo, hišo z 6 sobami in potrebne štale; cena \$7000.00. Farma 5 akrov ob tlakovanem potu, hiša 7. sob, sadna drevesa, štale. Cena \$6500.00. Farma 6 akrov, hiša s 5 sobami, pol milje od malega mesteca. Cena \$7500.00. Poleg tega imamo mnogo obdelanih in neobdelanih farmov v državi Wisconsin, Michigan in Indiani.

Za vse potrebne informacije pišite na: MLADIČ & VERDERBAR, 1334 W. 18th Street. Chicago, Ill.

Največja slovenska banka v Ameriki.

V 3 TEDNIH POŠLJEMO

denar v stari kraj in Vi dobite v roke potrdilo (pobotnico) z lastnoročnim podpisom prejemnika v teku

6 TEDNOV VSE A SKUPAJ.

Denar pošiljamo po dnevnem kurzu, ceneje, nego ga ima kedo drugi.

Naša banka je DRŽAVNA BANKA, vsled česar nam lahko brez strahu zaupate Vaš denar.

Prodajamo šifkate za vse parobrode. Dobavljamo potniške iz starega kraja; izdelujemo potne liste (pose) in vse drugo, kar je potrebno za pot v domovino ali iz domovine v Ameriko. Pišite nam za vsa pojasnila v svojem materinskem (slovenskem) jeziku.

SLAVONIC IMMIGRANT BANK

436 WEST 23 STREET. NEW YORK, N. Y.

Glavnica \$100,000.00. Rez. fond \$30,000.00